

MIKSEI MUITA SARJAKUVAVAAHAKMOJA POSTIMERKKEIHIN?

Muumi-postimerkit
Tove Jansson
Posti-Tele 1992

Tove Janssonin äiti, Signe Hammarsten-Jansson oli Suomen Pankin setelipainon ahkerimpia postimerkintekijöitä (170 merkkiä). Hänen ammattitaitonsa pienoisgraafikassa oli myös sangen arvostettavaa tasoa omana aikanaan. Itse asiassa viime vuosina tuo jaio perinne on vajonnut varsin alas, lähelle itäeurooppalaista karamellipaperikuvitusta muistutavaa postimerkituotantoa.

Oli suoranainen ihme, että Muumit saivat odottaa näinkin kauan kunnollista tulemistaan postimerkkeinä. Viimein postissakin tajuttiin muumien markkina-arvo (tv-sarjan ja muumi-boomin jälkimainingeissa).

Filatelisina kohteina Muumeja on kyllä nähty ennenkin, joitakin erikoisleimoja, eräät niistä graafisesti kauniita ja suoraan Tove Janssonin grafiikkaan perustuvia, mutta myös yksi kauhistus: vuoden 1988 FINLANDIA-näyttelyehdö, jossa kartin kääntöpuolta ja arvoilemaa "koristivat" uudestaan piirretyt muumit tekijänään Raimo Sallinen (oikein, sama mies joka teki WSOY:lle kamalan kannen piirtämällä uusiksi Kiekun ja Kaikon Kotilieden sarjakuvakirjaan 1979!).

Nämä uudet Muumi-merkit perustuvat lähinnä kirjankansiin ja ovat sinänsä hauskoja ja värikkäitä, joskin hieman ahdetun tuntuisia. Tove (ja Lars) Janssonin piirroksot olisivat kyl-

lä kelvanneet mustavalkoisinakin, ja siis myös sarjakuvavuodet sellaisinaan.

Muumi-aiheinen postikirjekin saatiin ilmestymään 9.10.1992 ja Muumeja myytiin myös "Muumit seikkailevat postimerkeissä" -pakkauksina (4 30.-). Haisee rahastuksesta, johon Muumit varmaan ovat jo tottuneet. Joulun alla Muumit tosin ilmestyivät myös hyväntekeväisyysmerkkeihin.

Sarjakuvaseura ehdotti postihallinnolle sarjakuva-aiheista sarjakuvavahakmoja vuonna 1991 julkaistavaksi oman 20-vuotistaipaleensa ohjeen ja korosti silloin sarjakuvagrafiikan sopivuutta postimerkkeihin - alkuperäisellä.

No, vuonna 1991 sarjakuvamerkkejä ei saatu. Postihallinto perusteli kahdella syyllä, 1: Suomessa ei julkaista merkkejä aiheista, jotka eivät ole yli sata vuotta vanhoja ja 2: ainostaan Muumi-sarjakuva tunnetaan ulkomailla.

1: Uusia satavuotiaita ilmiöitä ovat siis mm. Matti Nykänen, Mauno Koivisto (kaiketi 3 merkkiä), nuorison hevosharrastus, maanpuolustustoiminta, Suomi (75 vuotta) etc.

2: Suomen postihallinto haluaa siis kertoa ulkomaille postimerkeillään Suomesta vain sellaista, mikä siellä jo tunnetaan. O.K. joskin ajatuksen järkevyyttä voinee epäillä. Toisekseen ulkomailta sarjakuvan tietokirjoissa tunnetaan myös mm. Kieku ja Kaiku sekä Pekka Puupää. Ulkomailta ilmestyneitä suomalaisia sarjakuvia ovat Muumien lisäksi Joonas, Näkymätön Viänänen, Hölmölään väki,

Pekka Puupää, Peräsmies, Pystynen, Lämsärperäläiset - vain muutamia mainitakseni.

No, se ensimmäinenkin perusta menee rikki kohta: Odotamme sarjakuvaseuran ehdottaman virallisia postimerkkejä satavuotissyntymäpäivien muistoksi mm. Ola Fogelbergille 1994 ja Hjalmar Löfvingille 1996 sekä sarjakuvalle ilmiönä 1996, jolloin koko alan viralliseksi sovitun satavuotisjuhla on. Aikaisemminkin sitä olisi voitu viettää, mutta tuo on se "nykykaisen sarjakuvan" (puhekuplat ja ruutujako) juhla.

Todellinen syyhän lienee sarjakuvan arvostuksen puutteesta alaa tuntemattomilla (= ylikäisillä) päättäjillä. Suomalaisista kuvittajista-han postimerkille ovat päässeet (muuten myös sarjakuvia piirtäneet) Rudolf Koivu ja Martta Wendelin.

Sarjakuvat sopivat hyvin nuorison harrastuksia kuvaavaan postimerkkivihkosarjaan, jossa on hevosten lisäksi kunnioitettu mm. koiria. Jäämme odottamaan alkuperäisgraafiikkaan perustuvia sarjakuvamerkkejä.

Ruotsissa sellaisia julkaistiin joulumerkkeinä jo 1980, Belgiassa nuorisofilateliamerkeinä 1979 alkaen, Hollannissa lastenapumerkeinä 1984 ja Ranskassa Angoulèmen festivaalien 15-vuotismerkeinä 1988 sekä aivan viimeksi Tanskassa 1992. Nämä vain muutamia mainitakseni...

Kalervo Pulkkinen

Tilaa nyt!
Uusi, komea, **klivenkova**, Mahtava lukupaketti!

KUVASARJAT

Kuvasarjat on kannattava ostos, jota ei tule katumaan. Lehden voi tilata (4 numeroa/60 mk.) osoitteesta: **KUVASARJAT, Uittamontie 6 E 24, 00940 Helsinki.**

Irtonumero 15 mk
Painiko, Helsinki
Kukunor, Tampere
Akatemian kirjakauppa
20: (Helsinki, Turku, Tampere, Oulu)